

ΕΝΟΤΗΤΑ Α' – Κεφάλαιο 3

Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

Η Καθολική εκκλησία, ερμηνεύοντας αυθαίρετα την χριστιανική θρησκεία, είχε θεσπίσει το δικαίωμα των ανθρώπων να "συγχωρούνται" για τις αμαρτίες τους **πληρώνοντας** χρήματα. (Τα έγγραφα με τα οποία πλήρωναν την εκκλησία και εξαγόραζαν τις αμαρτίες τους ονομάζονταν **συγχωροχάρτια**.)

Χάρης όμως στην εφεύρεση της τυπογραφίας και την διάδοση των βιβλίων, οι άνθρωποι άρχισαν πια να **διαβάζουν απευθείας τα ιερά κείμενα**, χωρίς να έχουν ανάγκη τις ερμηνείες της Εκκλησίας.

Καθολικός πάπας-υπαίθριος πωλητής συγχωροχαρτιών

Μέσα σε αυτό το κλίμα, ο ιερέας και θεολόγος **Μαρτίνος Λούθηρος** το 1517 εναντιώθηκε δημόσια και επίσημα στα συγχωροχάρτια, καθώς και σε άλλες καταχρήσεις του πάπα, επειδή έβλεπε πως αυτά δεν είχαν σχέση με την αληθινή θρησκεία.

Ο πάπας αντέδρασε, χαρακτηρίζοντας τον Λούθηρο **αιρετικό**. Ο Λούθηρος απάντησε, **καίγοντας** το έγγραφο του αφορισμού του.

Από την διαμάχη αυτή, και επειδή οι οπαδοί του Λουθήρου διαμαρτύρονταν που τους καταδίωκαν για τις ιδέες τους, δημιουργήθηκε μία **νέα ξεχωριστή εκκλησία**: η

εκκλησία των **διαμαρτυρομένων** ή **προτεσταντών** (protest = διαμαρτύρομαι).

Από την αντίθεση μεταξύ των προτεσταντών και των καθολικών ξεκίνησε μία σημαντική **θρησκευτική διαμάχη**.

Η θρησκευτική εκείνη διαμάχη εξελίχθηκε γρήγορα σε **πολιτική διαμάχη** και σε **πόλεμο** μεταξύ των Ευρωπαίων ηγεμόνων, επειδή πολλοί από αυτούς ήθελαν να **ανεξαρτητοποιηθούν από την εξουσία του πάπα** και να δημιουργήσουν δικά τους ανεξάρτητα βασίλεια.

Ο πάπας συμμάχησε με τον Γερμανό αυτοκράτορα, ενώ αρκετοί Γερμανοί ηγεμόνες σε άλλα κρατίδια πήγαν με το μέρος τού Λουθήρου.

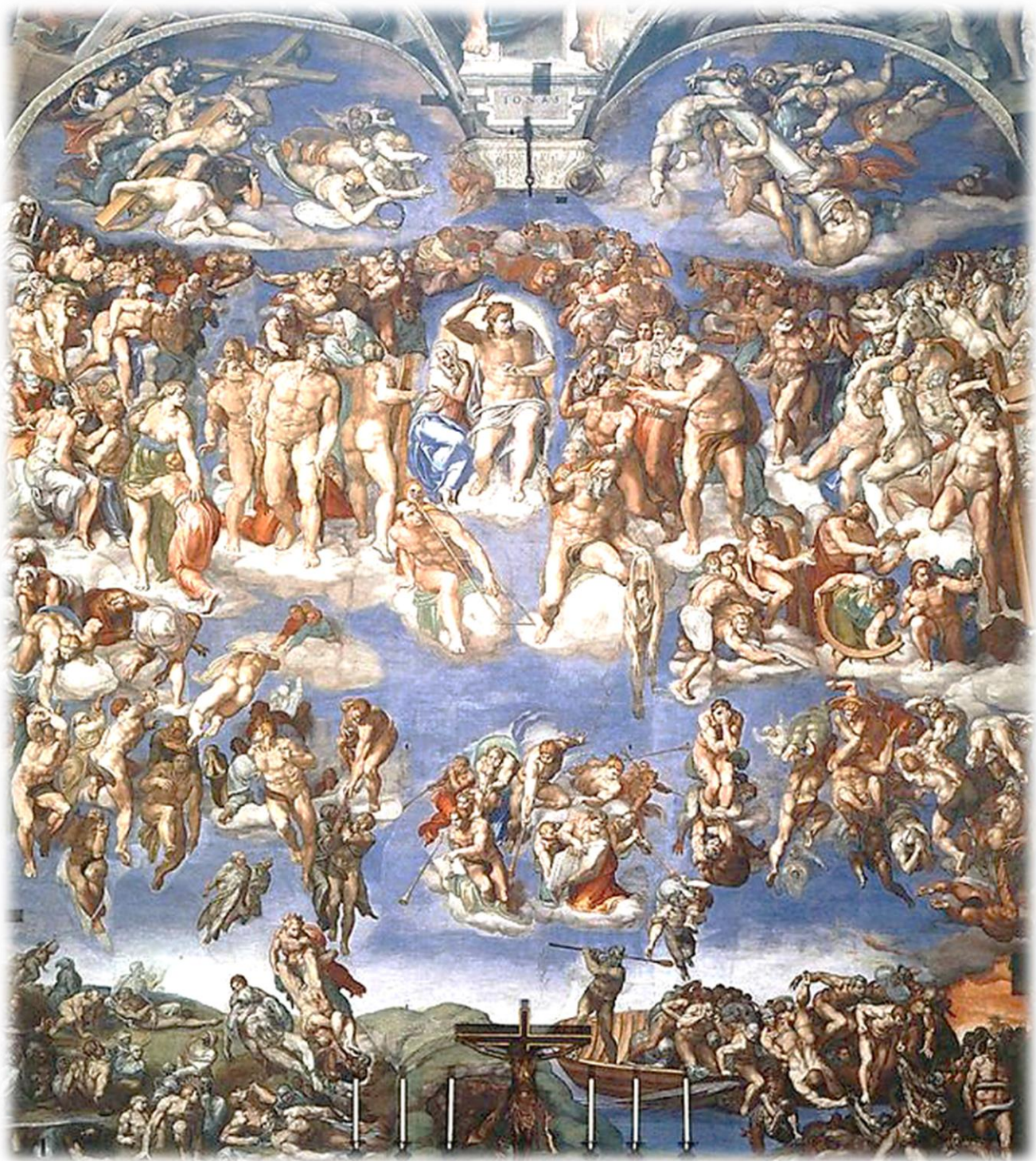
Ο Μαρτίνος Λούθηρος καλείται σε απολογία, για να ανακαλέσει τις θέσεις του (και που φυσικά αρνείται).
(Έργο του Άντον φον Βέρνερ, 1877)

Ο πόλεμος αυτός άφησε πίσω του 8 εκατομμύρια νεκρούς. Επειδή κράτησε τριάντα χρόνια (1618 - 1648), ονομάστηκε **τριακονταετής πόλεμος**.

Από την άλλη πλευρά, επειδή οι καινούριες ιδέες έδιναν ιδιαίτερη βαρύτητα στην ελεύθερη διακυβέρνηση των ανθρώπων, η **Θρησκευτική Μεταρρύθμιση** θεωρείται πως **έβαλε τις βάσεις για την ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού**.

Βασικά σημεία της διδασκαλίας του Λουθήρου

- Η σωτηρία είναι αποκλειστικό δώρο του Θεού, της θείας χάριτος.
- Η προσευχή είναι το μόνο μέσον για την επικοινωνία με τον Θεό.
- Η Αγία Γραφή αποτελεί την μόνη αυθεντική πηγή πίστης.

Μιχαήλ Αγγελος: "Η Δευτέρα Παρουσία" (ανάκτορα του Βατικανού - Καπέλα Σιζτίνα)

Η θρησκευτική προπαγάνδα της εποχής σε μια εικόνα: Κάτω αριστερά, οι άνθρωποι που κρίνονται αν θα πάνε στην κόλαση ή τον παράδεισο. Κάτω δεξιά, αυτοί που πήγαν στα σκοτάδια και τα μαρτύρια της κόλασης. Πάνω, σε ολόφωτεινο φόντο, οι τυχεροί που πήγαν στον παράδεισο και κάθονται μαζί με τον Θεό και τους αγγέλους.

Από το σχολικό βιβλίο:

Διαβάζουμε από τις «Πηγές» (σελ. 14 - Πηγή 2) ένα απόσπασμα από την απολογία του Μαρτίνου Λούθηρου σχετικά με τις κατηγορίες του εναντίον του Πάπα

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Τι ήταν τα συχωροχάρτια;
2. Με βάση αυτά που διαβάσατε στην πρώτη σελίδα και αυτά που αναφέρει η Πηγή 2 (β.μ. σελ. 14), σκεφτείτε και απαντήστε γιατί ο Λούθηρος εναντιώθηκε στον πάπα και μάλιστα έσκισε το χαρτί του αφορισμού του.
3. Πώς ονομάστηκε η καινούρια εκκλησία που δημιουργήθηκε από τον Λούθηρο; Γιατί ονομάστηκε έτσι;
4. Για ποιον λόγο η θρησκευτική διαμάχη μεταξύ καθολικών - προτεσταντών εξελίχθηκε σε εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών;
5. Μελετήστε στο κίτρινο πλαίσιο (πρώτη σελίδα) τα λόγια του Λούθηρου και αναφέρετε σε τι διέφεραν οι αρχές της διδασκαλίας του από αυτά που εφάρμοζε μέχρι τότε η Καθολική Εκκλησία.

